

Terugblik van Han de Wit, lezend in *Diepvriesfiguur* *Opmerkingen van een jeugdvriend*

Al lezend in '*Diepvriesfiguur*' ontdooit een hele ijskast met herinneringen bij me. Zaken waar ik al tijden niet meer aan heb gedacht.

Wel handig, zo'n BVD die alle exacte data van gebeurtenissen bij heeft gehouden. Zelfs ik profiteer daarvan! Veel namen van vroegere vrienden en vriendinnen uit de middelbare Montessori-periode deden bij mij ook weer bellen rinkelen.

Ik was helaas al weg bij deze school vanaf de derde klas. Vanwege twee keer blijven zitten, want ik had het adagium van deze school, *non scholae sed vitae discere*, (*Niet voor de school maar voor het leven leren*) wat al te letterlijk opgevat. Moest toen naar een andere school, die zich sierde met een wat andere leuze : *palma sub pondere crescit*. (*De palm groeit onder druk!*) Dit voor moeilijk opvoedbare jongens. Tweemaal staatsexamen bracht ook geen succes en na omzwervingen toch het Gymnasium afgemaakt op het Haganum in Den Haag... Toen naar Groningen psychologie studeren, wel enigszins verzenuwd na 9 jaar middelbare school en ondermijnd zelfvertrouwen. Mijn vader wilde me niet naar Amsterdam laten gaan en daardoor volgde ik wat Provo deed vanaf enige gedwongen afstand.

Was de tegendraadsheid, speelsheid en afkeer van Provo tegenover het autoritaire klimaat van die tijd het gevolg van een Montessori-virus? Of was het een toevallig samenkomen van een aantal eigenzinnige kereltjes, waaronder ik, op eenzelfde school?

Anarchistische commune

Hoe dan ook, dezelfde geest die ons daar kenmerkte vond bij mij toch wel zijn uitweg, ook daar in 't hoge Noord'n. Al gauw had ik daar een 'anarchistische commune' opgericht, volgens het adagium "al onze inkomsten in een grote pot en daaruit kan ieder naar behoefte nemen". Want dat communistische idee van 'ieder even veel' waren wij natuurlijk ontstegen!

Jammer dat een van onze leden héle grote behoeften had : 'sorry, mensen, ik had 't echt nodig' zo verweerde hij zich op onze vergaderingen. Tja, dat begrepen we óók wel... Maar toen een stel ook nog een baby verwachtte en ging sparen, waren de rapen gaar. Spáren! Dat konden we toch niet verenigen met ons anarchisme!

Nou ja, toen ben ik toch naar Amsterdam gegaan en ben daar aan de UvA *cum laude* afgestudeerd. 't Is toch wat na zo'n voorgeschiedenis! Wel begon ik daarna aan een ander tegendraads project : de beperktheid van de westerse psychologie (zwaar behavioristisch in die tijd!) maar eens even aanpakken! Dat is me wel een beetje gelukt met het scheppen van wat ik **contemplatieve psychologie** ben gaan noemen en met boekpublicaties in de USA op dat gebied...

Geheime stam

En daar zie ik op blz. 125 van *Diepvriesfiguur* het jaartal 1969 staan en de term 'loze kreet'. Daardoor weet ik nu weer dat ik eind 1968 definitief van Groningen naar Amsterdam ben verhuisd. Eenmaal in Amsterdam moest ik als onbewust lid van de geheime stam van vrijdenkers en anarchisten, naast mijn studie aan de UvA, natuurlijk toch wat! In die tijd speelde de vraag of het niet een goed idee zou zijn om studenten mee te laten beslissen over de keuze van de inhoud van hun studiecursus. Maar toen de rector Belinfante in dat jaar dit 'medebeslissingsrecht' een loze kreet had genoemd, moest er natuurlijk gehandeld worden, vond ik.

Mijn toenmalige vriendin Jane en ik togen na Belinfante's uitspraak vastberaden naar het hoofdkwartier van de ASVA om een actiegroepje te vormen, dat de (toen nog niet zoveel geplaagde) rector een en ander duidelijk moest gaan maken. Naar goed geuzegebruik was een naam voor dit groepje gauw gevonden : Actiegroep De Loze Kreet. Ik herinner me dat Ton Regtien en Bertus Hendriks toen op de ASVA de scepter zwaaiden. Mijn voorstel om ons ongevraagd en vooral onaangekondigd op de senaatsvergadering van de rector en de decanen te vertonen om uit te leggen dat medebeslissingsrecht geen loze kreet was, vond niet direkt veel bijval bij hen, maar tegenhouden deden ze dit ook niet. Hógere strategische doelen zullen hen mogelijk voor ogen heb ben gespeeld : de actiegroep als een opmaat voor groter werk bij gunstige response...

Maagdenhuis

Hoe dan ook wij zetten dapper door met de voorbereidingen en na ontdekt te heb ben wanneer de senaatsvergadering plaats zou vinden, bepaalden we het uur U waarop we het Maagdenhuis zouden binnendringen en ons naar de illustere en sfeervolle vergaderzaal zouden begeven. Wij verzamelden ons enige tijd voor dat uur U in vier onopvallende groepjes van vijf, verspreid over het Spui. Ik weet nog dat ik, vrij riant, maar ook gespannen, op het terrasje van Hoppe zat met goed zicht. Even later stortten we ons allemaal tegelijk op de draaideur van het Maagdenhuis. De portier bood dapper verzet, duwend van zijn kant tegen de draaideur.

Door onze plotselinge wending naar de andere helft van de deur cirkelde hij naar buiten en wij naar binnen. Op naar de senaatskamer, gewapend met een bandrecordertje om straks de kranten een plezier te kunnen doen.

Daar zag ik een tiental heren rond een vrij grote zwaar mahoniehouten tafel gezeten, waaronder ook mijn toekomstige promotor, Adriaan D. de Groot.... Ik nam, zoals afgesproken, het woord. Wat ik precies zei, weet ik niet meer uit m'n hoofd (maar het krantenknipseltje uit Trouw dat de transcriptie van het gesprokene bevat, heb ik nog ergens). 't Eindigde er in ieder geval mee, dat ik meldde dat wij allen in het Maagdenhuis de komende dagen 24 uur beschikbaar zouden blijven voor verdere uitleg van de betekenis van 'medebeslissingsrecht'...

Gek genoeg weet ik niet meer hoe deze kleine bezetting is afgelopen, maar een en ander stond wèl de volgende dag prominent in de krant! De gemoederen waren opgewarmd en rijp. Ik denk dat we daar wel een nacht heb ben doorgebracht, misschien twee, en daarna besloten we onze actie te beëindigen onder druk van de politie. Ik weet dat allemaal niet meer zo, omdat daarna de grote Maagdenhuisbezetting volgde, waar ik de eerste dagen bij was en de propaganda schreef ("Arbeiders en Studenten!" etc). Ik vermoed dat Rob Stolk daar de persen liet draaien, maar dat weet ik niet zeker. Wel weet ik dat de Rode Jeugd zich daar ook bevond, maar dat waren toch wat dubieuze sujetten...

Na paar dagen verlieten Jane ik via de loopbrug het Maagdenhuis om even de katten thuis te verzorgen. Toen we terug wilden, lukte dat niet meer.

Maar nu nog even de tragische kant van de zaak : terug naar die jonge joodse jongen Belinfante, die na verlies van zoveel familieleden in de concentratie-kampen, in zijn latere volwassen leven terecht kwam in de positie van rector magnificus... En toen daar werd hij geconfronteerd met uitroepen en (doods) bedreigingen van de kant van sommige studenten en anderen, die bij hem resoneerden met wat de Nazi's riepen (en later in daden omzetten)...

Hij kon het niet hanteren. Hij werd ziek en arbeidsongeschikt. Wel heeft hij nog met succes ervoor gezorgd dat de Maagdenhuisbezitters na ontruiming geen gevangenisstraf en dus geen strafblad kregen, omdat hij wilde voorkomen dat zij daar later in hun carrière door gehinderd zouden worden. Alleen boetes zijn tenslotte uitgereikt.

Han de Wit, Oegstgeest